

Sygn. akt VIII Ka 449/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący- Sędzia SO Krzysztof Kamiński – spr.

Sędziowie: SO Dorota Niewińska

Del. SR Barbara Paszkowska

Protokolant Aneta Chardziejko

w obecności prokuratora Ewy Minor-Olszewskiej, po rozpoznaniu w dniu 16.09.2014 r. sprawy skazanego S. B. z art. 85 k.k. na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w Sokółce z dnia 16 kwietnia 2014 r. (sygn. akt II K 795/13):

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. K. kwotę 147,60-zł. (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) tytułem kosztów obrony z urzędu za postępowanie odwoławcze, w tym 27,60-zł. (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) tytułem podatku VAT.

III. Zwalnia skazanego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze i obciąża nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

S. B. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Sokółce w II Wydziale Karnym z dnia 22 lutego 2012 roku, sygnatura akt II K 117/12 za czyn popełniony w dniu 14/15 grudnia 2011 roku, za który została mu wymierzona kara 5 (pięć) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 3 (trzy) lata, zaś postanowieniem z dnia 25 lipca 2012 roku zarządzono karę pozbawienia wolności do wykonania;
2. Sądu Rejonowego w Sokółce w II Wydziale Karnym z dnia 11 lipca 2012 roku, sygnatura akt II K 465/12 za czyn popełniony w dniu 19/20 lutego 2012 roku, za który została mu wymierzona kara: 8 (osiem) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 5 (pięć) lata, zaś postanowieniem z dnia 17 września 2013 roku zarządzono karę pozbawienia wolności do wykonania;
3. Sądu Rejonowego w Sokółce w II Wydziale Karnym z dnia 27 czerwca 2012 roku, sygnatura akt II K 442/12 za czyn popełniony w dniu 4 kwietnia 2012 roku, za który została mu wymierzona kara 1 (jeden) roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby wynoszący 5 (pięć) lata, zaś postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2013 roku zarządzono karę pozbawienia wolności do wykonania;
4. Sądu Rejonowego w Sokółce w II Wydziale Karnym z dnia 4 lutego 2013 roku, sygnatura akt II K 577/12 za czyn popełniony w dniu 6/7 marca 2012 roku, za który została mu wymierzona kara 1 (jeden) roku pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono mu pozbawienie wolności w dniu 15 marca 2012 roku;

5. Sądu Rejonowego w Sokółce w II Wydziale Karnym z dnia 11 lipca 2013 roku, sygnatura akt II K 419/13 za czyn popełniony w dniu 23 kwietnia 2013 roku, za który została mu wymierzona kara 8 (osiem) miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie sygn. akt II K 795/13:

I. na podstawie art. 85 kk, art. 86§1 kk w zw. z art. 569§1 kpk kary pozbawienia wolności opisane w punkcie 1. (w sprawie o sygnaturze II K 117/12) i karę pozbawienia wolności orzeczoną w punkcie 2. (w sprawie o sygnaturze II K 465/12) połączył i wymierzył S. B. karę łączną 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 577 kpk, art. 63§1 kk na poczet orzeczonej w punkcie I. kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okresy odbytych kar w sprawach podlegających łączeniu;

III. na podstawie art. 85 kk, art. 86§1 kk w zw. z art. 569§1 kpk kary pozbawienia wolności opisane w punkcie 3. (w sprawie o sygnaturze II K 442/12) i karę pozbawienia wolności orzeczoną w punkcie 4. (w sprawie o sygnaturze II K 577/12) połączył i wymierzył S. B. karę łączną 1 (jeden) roku i 10 (dziesięć) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 577 kpk, art. 63§1 kk na poczet orzeczonej w punkcie III. kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okresy odbytych kar w sprawach podlegających łączeniu;

V. w części nie objętej wyrokiem łącznym wyroki połączone pozostawił do odrębnego wykonania;

VI. w pozostałej części postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego umorzył;

VII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adv. A. K. kwotę 120(sto dwadzieścia) złotych, którą należy powiększyć o należny podatek od towarów i usług tytułem nieopłaconej obrony z urzędu;

VIII. zwolnił skazanego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Powyższy wyrok, na podstawie art. 425 k.p.k. i art. 444 k.p.k. zaskarżył w części dotyczącej orzeczenia o karze tj. w punkcie I i III obrońca skazanego S. B.. Na mocy art. 427§1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- rażąco niewspółmierność kary łącznej orzeczonej w punkcie I i III wyroku, na skutek wadliwego zastosowania dyrektyw jej wymiaru, wyrażającą się w pominięciu przy wymiarze kary łącznej istotnych okoliczności wskazujących na to, że wymierzone skazanemu kary osiągnęły już swoje cele w zakresie prewencji indywidualnej, a także nie uwzględnieniu w należyтым stopniu okoliczności dotyczących charakteru czynów popełnionych przez oskarżonego, a mających wpływ na ograniczenie wysokości przedmiotowej kary łącznej, co przemawiało za wymierzeniem kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji;

Mając na uwadze powyższe zarzuty wniósł o:

- zmianę wyroku w punkcie I poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji tj. kary 8 miesięcy pozbawienia wolności.

- zmianę wyroku w punkcie III poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji tj. 1 roku pozbawienia wolności,

- zwolnienie skazanego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, ewentualnie

- uchylene wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Sokółce do ponownego rozpoznania.

Podczas rozprawy odwoławczej prokurator poddał pod rozwagę sądu możliwość uchylene zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia z pkt. I części dyspozytywnej, gdyż wyrokiem Sądu Rejonowego w Sokółce z dnia

11 lipca 2012 r. (sygn. akt II K 465/12) skazano oskarżonego za kradzież przedmiotów o wartości 410-zł. Czyn ten aktualnie stanowi wykroczenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie. Nie oznacza to jednak, że Sąd I instancji nie dopuścił uchybień, m.in. w zakresie opisu wyroków stanowiących podstawę orzeczenia. Nie wskazał też podstawy prawnej rozstrzygnięcia z pkt. VI części dyspozytywnej.

Odnosząc się na wstępie zarzutu apelacyjnego wskazać należy, iż obowiązujące przepisy prawne, nie wprowadzają automatyzmu w kształtowaniu kary łącznej, wyznaczając jedynie granice w jakich kara łączna może być orzeczona. Przy wymierzaniu kary łącznej zastosowanie zasady pełnej absorpcji (rozwiązania najkorzystniejszego dla skazanego) nie jest ani obowiązkiem sądu orzekającego, ani punktem wyjścia przy ocenie jej wymiaru, a wręcz przeciwnie jest rozwiązaniem skrajnym, stosowanym wyjątkowo. Przy tym popełnienie wielu przestępstw powinno raczej skłaniać do odstępstwa od absorpcji kar, niż za nią przemawiać. Wymiar kary łącznej nie może bowiem stanowić swoistej „premi” dla skazanego płynącej jedynie z faktu popełnienia większej liczby przestępstw (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 19 października 2007 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 183/07, KZS 2007/11/19).

Orzekając karę łączną sądy winny brać pod uwagę ogólne dyrektywy jej wymiaru, określone w art. 53 k.k., przy uwzględnieniu prewencyjnego jej oddziaływania, ale także związek przedmiotowo-czasowy pomiędzy przestępczymi zachowaniami i okoliczności, które miały miejsce po wymierzeniu kar jednostkowych, w tym przede wszystkim zachowanie skazanego w trakcie ich wykonywania.

Wbrew stanowisku apelującej Sąd I instancji orzekając wobec skazanego kary łączne pozbawienia wolności wziął pod uwagę wszystkie wskazane wyżej okoliczności.

Podkreślić należy, że o ile wszystkie przestępstwa z wyroków podlegających „łączeniu” popełnione były w stosunkowo niedługim okresie czasu i skierowane były przeciwko tym samym dobrom chronionym prawem (przeciwko mieniu), to w przypadku wyroków z pkt. 3 i 4 części dyspozytywnej zaskarżonego mamy do czynienia z czynami odmiennymi rodzajowo (art. 278§1 k.k. i art. 279§1 k.k.).

Istotne jest też to, że S. B. po popełnieniu pierwszych przestępstw nie zaprzestał swojej inkryminowanej działalności, dokonując kolejnych, m.in. w wyznaczanych mu okresach próby, a nadto po popełnieniu przestępstw objętych „połączonymi” wyrokami. Okoliczności te nie mogą pozostać bez wpływu na wymiar kar łącznych.

Dodać należy, że skazany ma dosyć przeciętną opinię w zakładzie karnym. Był m.in. karany dyscyplinarnie, nie jest zainteresowany możliwością uzupełnienia wykształcenia, nie udziela się w żadnych pracach społecznych i porządkowych. Całość realizacji indywidualnego programu oddziaływania oceniono jako słabą (k. 30 – 31).

Reasumując, orzeczone wobec S. B. kary łączne pozbawienia wolności mieszczą się w granicach sądowego uznania i z całą pewnością nie są niewspółmierne w stopniu rażącym (art. 438 pkt 4 k.p.k.).

Sąd I instancji dopuścił się uchybień, które z uwagi na zakres apelacji oraz brak podstaw prawnych do „działania z urzędu” (vide art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k. oraz art. 455 k.p.k.) nie mogły zostać skorygowane w drugiej instancji.

Pierwsze z nich polega na niewskazaniu w opisach rozpatrywanych wyroków kwalifikacji prawnej popełnionych przez oskarżonego czynów (na marginesie, opisy te zawierają też tzw. „literówki”). Kwalifikacja prawna czynów stanowi immanentną część wyroku i ma wpływ na wymiar orzeczonej kary łącznej (kwestia łączności przedmiotowej). Zważywszy, że uchybienie to dotyczy wszystkich wyroków wskazanych w części wstępnej zaskarżonego wyroku, nie sposób go potraktować w kategoriach oczywistej omyłki pisarskiej w rozumieniu art. 105§1 k.p.k.

Drugie z nich polega na niewskazaniu w pkt. VI części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku – wbrew ugruntowanej praktyce orzeczniczej – podstawy prawnej rozstrzygnięcia (art. 572 k.p.k.).

Odnosząc się do stanowiska prokuratora wyrażonego podczas rozprawy odwoławczej stwierdzić należy, że przedmiotem oceny w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego są prawomocne wyroki. Jak wynika z akt sprawy II K 465/12 Sądu Rejonowego w Sokółce orzeczeniem prawomocnym i podlegającym wykonaniu (vide postanowienie w/w Sądu z dnia 17 września 2013 r., k. 158 akta w/w sprawy) na tym etapie postępowania jest wyrok w/w Sądu z dnia 11 lipca 2012 r. (k. 121 akt w/w sprawy) skazujący oskarżonego na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności. W razie zmiany w/w wyroku wyrok łączny utraci moc, a sąd w miarę potrzeby wyda nowy wyrok łączny (art. 575§2 k.p.k.).

Końcowo wskazać należy, że S. B. został skazany kolejnym wyrokiem Sadu Rejonowego w Sokółce z dnia 30 października 2013 r., sygn. akt II K 679/13 za czyn z art. 289§2 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności (wyrok ten uprawomocnił się w dniu 27 marca 2014 r.). Czyn ten popełniony został w nocy a 16/17 maja 2013 r., tj. przed wydaniem wyroku Sądu Rejonowego w Sokółce z dnia 11 lipca 2013 r., sygn. akt II K 419/13 w zakresie którego zaskarżonym wyrokiem umorzono postępowania. Zachodzą więc podstawy (o których mowa w art. 85 k.k.) do „połączenia” obu w/w wyroków, o czym Sąd I instancji mógł nie wiedzieć, a co winien wziąć chwili obecnej pod uwagę (zgodnie z treścią art. 570 k.p.k. wyrok łączny sąd wydaje m.in. z urzędu).

Nie stwierdzając innych uchybień, które mogłyby mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku, należało orzec, jak w pkt. I sentencji niniejszego wyroku.

O kosztach obrony z urzędu za postępowanie odwoławcze orzeczono na mocy §14 ust. 5 w zw. z §2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).

Na mocy art. 624§1 k.p.k. zw. z art. 634 k.p.k. należało zwolnić oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze albowiem uiszczenie ich byłoby dla niego zbyt uciążliwe (nie posiada majątku, odbywa wieloletnie kary pozbawienia wolności).